

کندو سازی زنبورهای شهری با پلاستیک

گونه دیگری از زنبورهای محلی کانادایی مورد بررسی، معمولاً رزین‌ها و شیره چسبناک درخت را جمع‌آوری می‌کنند. اما دانشمندان در ۲ کلونی از ۷ کلونی مورد مطالعه درزگیرهای پلی‌پورتانی آمیخته با شیره درختان یافته‌اند. اگرچه این به کارگیری پلاستیک ممکن است اتفاقی باشد، اما این سازگاری زنبورها با محیط اطراف و استفاده از پلاستیک می‌تواند احتمالاً به دلیل مشابهت ساختاری کیسه‌های پلاستیکی با مواد گیاهی باشد. مواد پلاستیکی که توسط زنبورهای برگ‌بر استفاده می‌شوند، از کندو در برابر حملات انگل‌ها محافظت می‌کنند، اما پلیمر اجازه خروج رطوبت از محیط داخل کندو را نداده و منجر به مرگ زنبورها می‌شود. نتایج این مطالعه در مجله Ecosphere منتشر شده است.

منبع: www.news.discovery.com

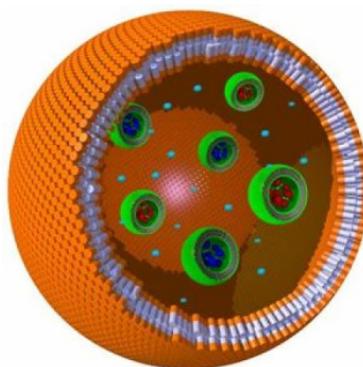
پژوهش‌های انجام شده توسط پژوهشگران دانشگاه‌های یورک و گالف نشان می‌دهد، دو گونه از زنبورهای برگ‌بر (leafcutter bee) در واکنش به تغییرات محیط زیست، عادات کندو سازی خود را تغییر داده‌اند و به جای مواد طبیعی از تکه‌های کیسه‌های پلاستیکی در ساخت خانه خود استفاده کرده‌اند. این نوع زنبورها مانند زنبورهای عسل، کندو نمی‌سازند، بلکه زنبورها ماده تنها خانه‌های خود را به یکدیگر متصل می‌کنند. معمولاً زنبورها در ساخت کندو از مواد طبیعی و گیاهی مانند برگ و گلبرگ استفاده می‌کنند. در این مطالعه، رفتار کندو سازی هشت کلونی از زنبورهای برگ‌بر یونجه که از نژاد اروپایی هستند، در مناطق شهری تورنتو ارزیابی شده است. در ۳ کلونی از ۸ کلونی بررسی شده مصرف پلاستیک مشاهده شده است. نتایج بررسی‌های انجام گرفته نشان می‌دهد، ۲۳ درصد از کندوهای این هشت کلونی از کیسه‌های پلاستیکی یا مواد درزگیر پلی‌پورتانی ساخته شده‌اند. نشانه‌های برگامانده از محل برش لبه نامنظم پلاستیک نمایانگر آن است که زنبورها پلاستیک را به طرز متفاوتی با برگ درخت برش داده‌اند.

نخستین سلول پلاستیکی حاوی اندامک جهان

پژوهشگران توانستند با استفاده از فلوئورسان، چگونگی روی دادن زنجیری از واکنش‌های برنامه‌ریزی شده را در این سلول مصنوعی کنند. این بدان معنی است که آنها نخستین شیمیدانان شیمیایی هستند که سلول اندامکی پلیمری ساخته‌اند. مانند درون سلول‌های بدن، مواد شیمیایی که در پی واکنش در سلول‌های اندامکی قابلیت ورود به پلاسمای سلول را

می‌یابند، در هر جای سلول قابل فراورش‌اند. در حال حاضر، تلاش برای ایجاد ساختارهای شبیه سلولی در عرصه شیمی با روش‌های

برای نخستین بار، شیمیدان‌ها موفق به ساخت سلول مصنوعی حاوی اندامک شده‌اند که قابلیت انجام دادن مراحل مختلف واکنش شیمیایی را دارد. برای شیمیدانان دشوار است که در آزمایشگاه، شیمی را با سلول‌های زنده هماهنگ سازند. از اینها گذشته، در یک سلول تمام ا نوع واکنش‌های پیچیده به طور همزمان در یک محفظه کوچک کاملاً پر در قسمت‌های مختلف و با اثربخشی باور نکردنی روی می‌دهد. بدین دلیل است که شیمیدانان تلاش دارند تا این سلول را به شیوه‌های مختلف تقلید کنند. در این مسیر، آنها امیدوارند تا درباره حیات و گذر از شیمی به زیست‌شناسی بیشتر دریابند. پژوهشگران این طرح، سلول‌های اندامکی خود را با پر کردن ریزکرهایی با مواد شیمیایی و قرار دادن آنها در قطره آب به وجود آورده‌اند. سپس، آنها زیرکانه قطره‌های آب را با یک لایه پلیمر پوشش دادند که در واقع دیواره سلول را شکل می‌دهد. این

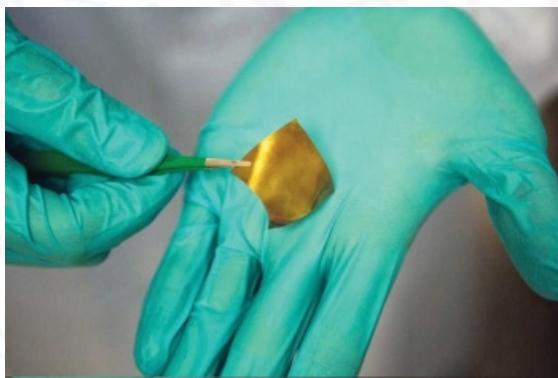
هلند انجام شده و در شماره ۲۰۱۴ نشریه Angewandte Chemie و NATURE منتشر شده است.

www.sciencedaily.com

منبع:

مختلف در پژوهشگاه مواد و مولکولها (IMM) در حال انجام است. مثلاً یکی از دانشمندان این پژوهشگاه موفق به ساخت سلول‌هایی از قطره‌های بسیار ریز محلول مشابه سیتوپلاسم شده و دیگری سلول‌هایی با استفاده از پلیمر ایجاد کرده است. این کار پژوهشی در پژوهشگاه مولکول و مواد دانشگاه رادبوند نایمخت

ساخت پلیمر رسانا و انعطاف‌پذیر با نانوذرات طلا

ارائه کنند. برای این کار از دو روش لایه‌ای و فیلترکردن استفاده شده است. محصولی که از روش لایه‌ای به وجود می‌آید، دارای رسانایی بیشتری است در حالی که روش فیلترکردن منجر به ایجاد محصول انعطاف‌پذیرتر می‌شود. ساختار لایه‌ای که حاوی ۵ لایه طلاست، دارای رسانش الکتریکی 1100 S/cm است. در حالی که اگر همین ۵ لایه با استفاده از روش فیلترکردن به دست آید، رسانایی 1800 S/cm را خواهد داشت. از این کامپوزیت می‌توان برای تولید الکترود در باتری‌های انعطاف‌پذیر استفاده کرد. این باتری‌ها در بخش جراحی‌های مغز قابل استفاده است. چنین الکترودهایی به دلیل انعطاف‌پذیری دارای دوام زیادی در مغز خواهد بود. به گفته یک استاد علوم مواد دانشگاه پنسیلوانیا قابلیت خمش، انعطاف و کشش قطعات الکترونیکی چالش‌برانگیز است. به عقیده وی این کار در جدیدی به سوی اندیشیدن در باره طراحی‌های جدید بیشتر گشوده است که بر پایه سوبستراهای انعطاف‌پذیر ساخته شده یا در معرض خمش و انعطاف قرار می‌گیرند. نتایج این پژوهش در نشریه Nature به چاپ رسیده است.

منبع:

<http://cen.acs.org>

فراردادن نانوذرات طلا درون پلی‌پورتان، پلیمر را به رسانایی مبدل می‌کند که تا بیش از دو برابر اندازه اولیه آن قابل کشیدن است. این ماده جدید می‌تواند در قطعات الکترونیکی و کاشتني‌های پژوهشکی انعطاف‌پذیر کاربرد یابد که در آنها ترکیبی از کشش‌پذیری و رسانایی ارزشمند است. پژوهشگران گزارش کرده‌اند که این ماده جدید بسیار بادوام است، به گونه‌ای که حتی پس از ۱۰۰۰۰ بار کشش رسانایی خود را از دست نمی‌دهد. کشش، فاصله بین اجزای رسانای پلیمر را افزایش می‌دهد، در نتیجه رسانایی الکتریکی آن را کاهش می‌دهد. افزودن عناصر رسانا به ماتریس پلیمری موجب سفتی آن شده و کشش‌پذیری آن را کمتر می‌کند. سرپرست گروه پژوهشی این طرح در دانشگاه میشیگان و همکاران تصمیم گرفتند تا برای حل این مشکل، نانوذرات طلا را به پلیمر بیفزایند. بنا بر اظهار سرپرست گروه، کوشش‌های قلیلی در استفاده از نانوذرات در فیلم‌های رسانا منجر به مواد کارآمدی نشد. زیرا، اغلب در اطراف نانوذرات پوسته عایقی وجود داشت که مانع از انتقال مطلوب بار می‌شود. آنها به جای نانوذراتی با پوسته آلی ضخیم از نانوذراتی با پوسته‌های بسیار نازک ساخته شده از سیترات استفاده کردند. نانوذرات طلا پلی‌پورتان را در عین حفظ کشسانی زیاد آن رسانا می‌کنند.

برای جست‌وجوی منبع این پدیده، پژوهشگران میکروسکوپ الکترونی پویشی و میکروسکوپ الکترونی عبوری را به کار گرفتند. آنچه که یافتند موجب شگفتی آنها شد. هنگامی که ماده کشیده می‌شود، نانوذرات بر عکس تجمع یافته و ساختارهای رسانا مانند زنجیر به وجود می‌آورند. این مشاهدات، اساس این تفکر که این گونه سازماندهی در مواد مختص مایعات است را می‌خکوب کرد. این گروه تحقیقاتی موفق شده‌اند تا با استفاده از دو ماده مختلف، ساختار جدیدی با ویژگی‌های جالب توجه

جداسازی گازها با غربال پلیمری صلب: پلیمر جدید غربالگر گزینشی مولکول‌ها

مخلوط گازها را به طور مطلوب جداسازی می‌کند. این جداسازی بر مبنای اندازه‌های مختلف مولکول‌های گاز است.

ساختار مولکولی پلیمر بسیار تغییر یافته است، به نحوی که نمی‌تواند فضای را به طور موثری پر کند و در نتیجه فضاهای خالی کوچکی برای عبور سریع مولکول‌های گازی کوچک ایجاد می‌شود. صلب بودن کامل پلیمر از عبور مولکول‌های بزرگ‌تر گاز ممانعت به عمل می‌آورد. از این رو، این پلیمر به عنوان یک غربال مولکولی موثر عمل می‌کند. غشاها تهیه شده از این پلیمر در برابر گازها بسیار نفوذپذیر بوده و برای گازهای با مولکول‌های کوچک‌تر مانند هیدروژن یا اکسیژن نسبت به گازهای با مولکول‌های بزرگ‌تر نظیر متان یا نیتروژن از گزینش‌پذیری قابل ملاحظه‌ای برخوردارند.

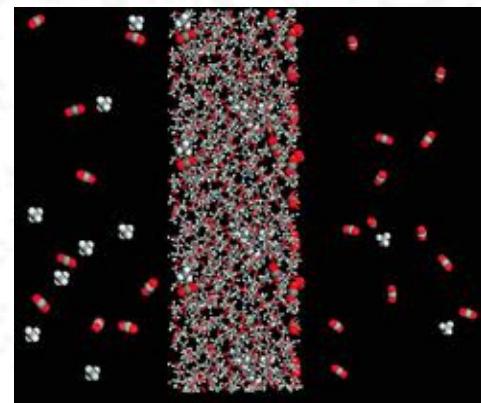
به گفته یکی از پژوهشگران این طرح، تهیه این پلیمر بسیار صلب و تغییر یافته، موجب توسعه یافتن واکنش پلیمرشدن جدیدی شده است. در حقیقت دانشمندان از شیمی بسیار قدیمی استفاده کرده‌اند. این فرایند نوین برای تهیه پلیمرهایی با کاربردهای متعدد و گسترده مفید است.

<http://www.sciencedaily.com>

منبع:

جداسازی گازها برای بسیاری از فرایندهای صنعتی، نظری به دست آوردن اکسیژن یا نیتروژن از هوا و خالص‌سازی گاز طبیعی یا هیدروژن حیاتی است.

در حال حاضر، کارآمدترین روش از نظر انرژی برای جداسازی گازها استفاده از غشاها پلیمری است. اگر چه اغلب پلیمرها گاز را بسیار آهسته عبور می‌دهند (تراوایی کمی دارند) یا نسبت به یک گاز در برابر دیگری گزینش‌پذیر نیستند. اگر غشاها پلیمری با گزینش‌پذیری و تراوایی بیشتری ساخته شوند، جداسازی گازها بسیار ارزان‌تر تمام می‌شود. یک گروه پژوهشی دانشکده شیمی دانشگاه کاردیف موفق به تهیه پلیمر جدیدی شده‌اند که

بهبود خواص پلیمرها با نانوالیاف آلومینیمی

از نتایج عملکرد آزمون‌های مکانیکی این محصول عبارت است از:
- رسانایی گرمایی اپوکسی W/mK ۳۰ که بسیار بیشتر از محدوده استاندارد اپوکسی بدون ماده افروزنی است.
- افروden ۰/۱ درصد NAFEN به این اپوکسی موجب ۳۰ درصد افزایش استحکام خمی می‌شود که به معنای بهبود مقاومت شکست و برشی در درزگیرها، اپوکسی‌ها و چسب‌های است.
- افروden ۲ درصد NAFEN به پلی‌وینیل بوتیرال (PVB)، مقاومت کششی آن را ۱۰۰ درصد افزایش می‌دهد (افزایش مدول کششی نیز قبل توجه است). این پلیمر به وفور در صنایع هوا و فضا و تولید شیشه‌های شفاف مسلح استفاده می‌شود.

- این ماده به طور یکنواخت به کمک فراصوت و درهم گیری الیاف در پلیمر پراکنده می‌شود که این موضوع اهمیت زیادی دارد، در

تحقیقان موفق به تولید نانوالیاف اکسید آلومینیم شدند که در صورت افزوده شدن به پلیمرها خواص آنها را بهبود می‌بخشد. این محصول جدید به نام تجاری NAFEN توسط پژوهشگران شرکت ای ان اف تکنولوژی در کشور انگلستان تولید شده است. قرار است این شرکت، محصولات خود را به شکل تجاری در مقیاس صنعتی به بازار عرضه کند. شرکت ای ان اف تکنولوژی قصد دارد تا اطلاعات عملی درباره NAFEN که اخیراً به وسیله پژوهشگاه پلیمر فرانهوفر، دانشگاه مسکو و دانشگاه کارولینای جنوبی به دست آمده است، در Advancement of Material and Process Engineering همايش ارائه کند. این پژوهشگاه عملکرد NAFEN را در شرایط محیطی بسیار سخت آزمایش کرده است و روی مواد ویژه‌ای نظری رزین اپوکسی و کامپوزیت‌های با ماتریس پلیمری متصرک شده‌اند. برخی

عمل کرده که برای حل برخی از معضلات صنعتی مناسب است. NAFEN در صورت وارد شدن به یک محصول می‌تواند عمر آن را افزایش داده و هزینه نگهداری محصول را کاهش دهد.

<http://nafen.eu>

منبع:

صورت عدم پخش یکنواخت نقاط ضعفی در سامانه ایجاد می‌شود. NAFEN آلومینای خالص است که می‌توان از آن به عنوان افروزنده در افزایش عوامل بحرانی محصولات نظیر مقاومت گرمایی، تابشی و شیمیایی و استحکام کششی و فشاری استفاده کرد. آلومینای NAFEN که به شکل نانوالیاف است به عنوان عنصر تقویت کننده

مهار ریزگردها در بیابان کاشان با یک پلیمر جدید

از دیگر مزایای این ترکیبات، عدم انتشار و آزاد سازی ترکیبات آلی به محیط زیست به دلیل طبیعی بودن آنهاست. نتایج نشان داد، در زمان پاشش اثری بر روی تنوع زیستی منطقه نداشته است و برای موجودات زنده منطقه چون سوسک‌ها و مارمولک‌ها تغییراتی ایجاد نشد. ضمن آنکه دیده شد که پس از پاشش پوشش گیاهی مناسب و تنوع زیستی افزایش یافت.

مقاومت در برابر نور خوشید یکی دیگر از مزایای مالچ پلیمری است. به دلیل مقاومت پلیمر زیست تخریب پذیر تولید شده، این مالچ تنها یک بار برای همیشه در منطقه پاشیده می‌شود.

مالچ زیست تخریب پذیر جایگزین مناسبی برای مالچ‌های نفتی است. مالچ‌های نفتی سیاه رنگ هستند که موجب افزایش دمای خاک به مقدار 20°C درجه می‌شوند. با وزش باد فراورده‌های نفتی موجود در این نوع مالچ‌ها به سمت شهرها می‌روند، در حالی که مالچ‌های زیستی این مشکلات را برطرف کرده است.

پاشش این پلیمر در پایلوت‌های بزرگتر ۱۰۰ هکتاری انجام خواهد شد. با اجرای این طرح از کشورهای منطقه که کانون ریزگردها هستند دعوت خواهد شد تا این پایلوت‌ها بازدید کنند و این کشورها نیز با همکاری ایران اقداماتی را در زمینه کاهش ریزگردها اجرایی کنند.

<http://www.isna.ac.ir>

منبع:

پژوهشگران کشور ماده پلیمری زیست تخریب پذیری را عرضه کردند که با پاشش آن در منطقه ریگ بلند کاشان، افرون بر تثبیت خاک موجب افزایش تنوع زیستی در منطقه شده است. پژوهشگران در تلاش هستند تا این پلیمر را در پایلوت بزرگتری به‌اجرا درآورند. به ادعای مجری طرح مالچ پلیمر سلولوزی نانوسلوفید تولید شده، نوعی مالچ زیست تخریب پذیر پلیمری است که برای کنترل کانون‌های بحرانی بیابانی، ماسه‌های روان و ریزگردها استفاده می‌شود و جایگزین مناسبی برای مالچ‌های نفتی به شمار می‌رود. این طرح در چهارمین جشنواره علم تا عمل به عنوان طرح ویژه کشوری معرفی شده است.

به گفته مجری طرح، مالچ‌های تولید شده تاکنون در حد پژوهش بوده است، ولی این مالچ به طور میدانی به مدت ۴ سال تحت نظارت مرکز تحقیقات بیابان‌زدایی وابسته به سازمان جنگل‌ها و مراتع و نظارت علمی یکی از دانشگاه‌های کشور پاشیده شده است. پایلوت این طرح در منطقه ریگ بلند کاشان بوده و در پاشش‌های ۳، ۶، ۹ و ۱۲ ماهه که تحت نظارت مرکز تحقیقات بیابان‌زدایی انجام

شده، تاییدیه‌های ارزیابی فنی و نامه موقفيت طرح اخذ شده است. مواد این طرح برخلاف طرح‌های مشابه وارداتی نیست، بلکه از مواد سلولوزی گرفته شده از طبیعت ساخته شده‌اند و این قابلیت را دارند که در محل بیابان تولید شوند تا هزینه‌های حمل و نقل حذف شود. در این طرح به محض پاشش مالچ‌های پلیمر سلولوزی نانو سلوفید می‌توان اقدام به کاشت گیاه کرد. با استفاده از این پلیمر میزان آبدیهی به گیاهان کاهش می‌باید و مواد مغذی که در این پلیمر وجود دارد به مرور زمان در اختیار گیاه قرار داده می‌شود. مالچ تولید شده بی‌رنگ و بی‌بوست. ماده تولید شده مقاومت زیادی در برابر باد دارد به گونه‌ای که در منطقه ریگ بلند بادهای ۹۰ کیلومتر بر ساعت و بیشتر وزش دارد که پلیمر تولید شده مقاوم در برابر این بادها بوده است.